

Univerzita Karlova
Filozofická fakulta
Ústav světových dějin
Historie/Obecné dějiny

Autoreferát (teze) disertační práce

Jakub Izdný

**Dějiny střední Evropy jako jednotného
prostoru v dlouhém 10. století**

**History of Central Europe as Joint Region
in the Long 10th Century**

Praha

2019

Školitel

doc. PhDr. Václav Drška, PhD.

Disertační práci jsem vypracoval s cílem poskytnout širší, komparativní obraz dějin střední Evropy v 10. století. Přestože se v jednotlivých aspektech jedná o velmi dobře a podrobně prozkoumanou epochu dějin, došel jsem při studiu související literatury k názoru, že v současné době stále přetrvává oddělené „národní“ vidění jednotlivých dílčích narativů, a i některé nedávno vzniklé práce deklarativně věnované celému regionu představují spíše paralelní výzkumy „národních“ dějin než skutečně celostní pohled. Svou práci jsem se proto od počátku snažil pojmut celostně a většinu problémů řešit komparativně a se snahou o obecný pohled.

V první řadě jsem se zaměřil na geografické souvislosti problému a pokusil se o jistou „kompromisní definici“ regionu střední Evropy, která propojuje politické (vznikající český, polský a uherský středověký stát) a geografické vidění oblasti. V návaznosti na tento problém jsem se pokusil na úvod o první větší přeformulování stávajícího diskurzu o vznikajících politických útvarech ve vztahu ke geografii. Shromážděním jednotlivých dílčích informací o tomto fenoménu jsem se pokusil nastínit celou situaci geografického prostoru střední Evropy jako spíše kvalitativní model, popisující jednotlivé regiony, jejich spojnice a oblasti vlivu v závislosti na reálném mocenském vlivu jednotlivých politických center, oproti obvykle preferovanému modelu kvantitativnímu (prostá mapa). Vznik prvních „říší“ oproti idealistické představě „sněhové koule“ nabalující se kolem původních malých politických center vnímám spíše jako složitý systém vytváření opěrných bodů a je propojujících sítí. Opěrné body se také často vyskytují na relativně malém území ve větším počtu, což rovněž odpovídá specifickým politické situace regionu. Z obrazu ovšem vypadáva velká část území, kterou by bylo možné považovat za strategicky bezvýznamnou, ekonomicky nepřínosnou, a proto spíše pustou. Výsledný model tedy připomíná skutečně spíše různě zahuštěnou síť než plochu. Také pojem hranic v moderním smyslu má v této souvislosti o poznání menší význam a hodnotu, hradiska spíše než jako hraniční body chápu jako uzly, z nichž bylo možné kontrolovat okolí.

V následném, čistě chronologickém přehledu jsem se nejprve pokusil stanovit počáteční a koncový bod mnou zkoumaného období, tedy definovat zmíněné „dlouhé“ desáté století. Základním předpokladem pro komparaci je představa určitých strukturálních podobností mezi srovnávanými celky. Celý region v tomto směru vykazuje skutečně řadu spojitých a velmi podobných vlastností, a to jak v momentě počátku („bod nula“), tak v době konce zkoumaného období. Střední Evropa v této době prošla velmi zásadními, a přitom podobnými či přímo shodnými proměnami (především christianizace a vznik křesťanské monarchie). Srovnání tedy dává naději na pozitivní a validní výsledky.

Následnou část mé práce tvoří chronologický přehled dějin 10. století. Jedná se bezmála o samostatně fungující přehled popisující dějinnou situaci středoevropského regionu jako spojitý a celistvý narativ. Tento přístup mi pomohl v dílčích otázkách utřídit některé dosavadní teze a porovnat je s ohledem na vývoj v ostatních centrech tak, že jsem touto metodou samou o sobě dosáhl jistých dílčích výsledků.

Pokusil jsem se především nově popsat rozpad starých struktur předcházejících dlouhému 10. století v postkarolinské střední Evropě, tedy zejména zánik Velké Moravy a strukturální oslabení východofranské říše. Zánik Moravy se snažím datovat k roku 902 (kdy máme k dispozici jisté informace o konfliktu Moravanů s Maďary, kteří měli naopak ve zbytku inkriminovaného období útočit v jiných částech Evropy) a popsat v souladu s moderními trendy v úvahách badatelů nově vzniklou situaci spíše jako nahrazení než rozpad struktur. Vznikající maďarský kmenový svaz, usdlý v Panonii, mohl beze zbytku převzít nemalou část vojenských, politických a společenských struktur Velkomoravské říše a čerpat tak ve svůj prospěch síly původního politického celku. Pro slovanské elity „střední úrovně“ v Pomoraví, Podunají, podhůří Karpat a podobně se situace nemusela příliš změnit a válečnická aristokracie Moravy mohla plynule navázat na svůj životní styl pod „novou vlajkou“. Tím by se zároveň vysvětlila rychlá regenerace a vzestup sil maďarského kmenového svazu.

Následující epochu jsem označil za období maďarské hegemonie. Většina středoevropské politiky se odehrává jakoby na pozadí faktické vojenské dominance Maďarů, kteří ovšem nikdy neučiní pokus tuto jasnou převahu proměnit ve společenskopolitickou kontrolu nad celou oblastí, ač by jim k tomu zřejmě nechyběly síly. Otázka, proč tomu tak bylo, je dalším možným perspektivním směrem bádání. V ostatních oblastech střední Evropy sledujeme na velmi nespojitém pramenném materiálu praktickou „reálpolitiku“ malých politických útvarů, které – ač se to následně zřejmě aktivně snaží autoři křesťanských pramenů zakrývat – často s Maďary spolupracují, aby tak dosáhly momentální převahy nad protivníky. Podobnou situaci lze sledovat v celé Evropě, která v tomto směru zřejmě často využívá Maďary jako žoldnéřské vojsko, jež lze použít přinejmenším pro vázání sil protivníka, a která tak v podstatě napomáhá pokračování nájezdů. Zcela na periferii tohoto dění je možné sledovat první archeologické stopy po prvním „státním“ projektu vznikajícím v oblasti budoucího Velkopolska a naznačujícím svým rozsahem a jednotou existenci politického centra, které celé dění organizuje. Jedná se o první možnou stopu existence piastovského státu.

Na popisu budování otonské monarchie je poté možné sledovat postupnou změnu politické rovnováhy, která vyústí ve vytvoření stabilního systému postaveného především na odporu proti Maďarům. Zejména citlivou otázku česko-říšských vztahů v dané epoše se snažím uvést do kontextu zmíněné otonské protimaďarské politiky a učinit z ní tak paradoxně spíše vedlejší problém dobového dění, ač tak bývá málokdy v domácí literatuře chápána. Následující rozvoj otonské střední Evropy ovšem plně spoléhá na spolupráci s přemyslovským panovníkem Boleslavem I., který, ač v teoretickém konfliktu s Otou I., zřejmě představoval důležitý prvek obrany potenciálních říšských spojenců proti Maďarům i v této době. Maďarský kmenový svaz naopak v dané době zřejmě vstupuje do rozsáhlejší spolupráce s Byzancí, s jejíž podporou poté obrací své – ač upadající a stále méně úspěšné – vojenské síly proti západu. Výsledkem je porážka na Lechu způsobující ve svém důsledku především proměnu politických vztahů střední Evropy, zejména s ohledem na pozici maďarského svazu.

Následující epocha, definovaná v západní literatuře především jako misijní expanze otonské říše na východ, je dlouhodobě vyzdvihovaná zejména německými autory jako důležité završení budované mocenské konstrukce saských vládců. Německá literatura ovšem zkoumá především vnitřní mechanismy otonské politiky a málo se zajímá o její skutečný dopad na dotčená „východní území“. Domácí historiografie těchto celků naopak často vyzvedává specifické rysy a dopady této politiky v daném národním okruhu. Pokud ovšem všechny tři příběhy postupující institucionální christianizace postavíme vedle sebe, jeví se nám, že mohlo jít ve skutečnosti o promyšlený plán budování prvních církevních úřadů na nově pokřtěných územích ve spolupráci s říšskou církví. Misijní směry by byly rozděleny mezi zodpovědná východní arcibiskupství otonské říše a s tím by byly rozděleny nejen počty, ale i nároky na zdroje, které by si tato expanze vyžádala. Celý plán mohl navíc být uveden v činnost na sněmu v Quedlinburku roku 973, jehož se s jistotou zúčastnily všechny dotčené strany. Dotčený sněm by tak mohl představovat skutečný uhelný kámen otonské východní politiky srovnatelný významem s rokem 1000. Navíc by se ve srovnání s plány Oty III., ať už je chápeme jakkoliv, jednalo o plán alespoň rámcově realizovaný a úspěšný. Jako nejoriginálnější tezi bych v tomto směru zdůraznil úvahu, že jedenkrát zmiňovaný „moravský“ biskup mohl v této době dost dobře zodpovídat za správu území ovládaného Maďary, nikoliv Přemyslovci. Zároveň se vyhrazuji proti obvyklé představě polských badatelů, že projekt christianizace byl zde od počátku přímo zaštitěn papežem. Hlavní argument spočívá v relativní slabosti papežství, co do skutečných zdrojů a reálné provázanosti pontifikátu papeže Jana XIII. s církevní politikou Oty I.

Následující epocha je popsána jako období realizace ale také pozvolného narušování této „quedlinburské“ koncepce. Snažím se především detailněji popsat proměny sledovatelné na přemyslovsko-piastovském vztahu, který bývá po mém soudu občas velmi zjednodušeně vykládán jako

otevřené a dlouhodobé soupeření odstartované úmrtím spojujícího článku dynastií, kněžny Dobravy. Zároveň také shromažďuji jisté pochybnosti v otázce česko-lutického spojení, které v závislosti na informaci Dětmara z Merseburku často zdůrazňuje česká literatura. V otázce datování konfliktu o území Krakovska se držím spíše českého vidění, které důvěřuje Kosmově dataci. Spor roku 989-990 spojuji spíše se Slezskem, kde je expanze Piastovců doložitelná i archeologicky. Důležitou úvahou je pak otázka vzájemného vztahu obou politických celků po smrti Měška I. a nástupu Boleslava Chrabrého, který očividně znamenal pro celou situaci určitý zlom. Z mého pohledu totiž postupná úmrtí jednotlivých aktérů středoevropské politiky v průběhu 90. let znamenala vždy nové nastavení systému vzájemných vztahů a nelze tedy popsat celé období prostě jako dobu spolupráce Piastovců s otonskou říší, jemuž sekundoval úpadek přemyslovské říše. Ten pak vidím spíše jako ekonomický – způsobený možným oslabením původní obchodní trasy, která se mohla začít pozvolna vracet do údolí Dunaje. Ekonomicky se mohly Čechy na čas ještě těsněji přimknout k Sasku, které disponovalo zdrojem stříbra. Labská cesta pak mohla fungovat jako důležitá vedlejší větev obchodních tras, což by vysvětlovalo fenomény jako vzestup Libice, vznik mělnické mincovny a řadu bohatých nálezů pokladů na trase východočeského Polabí.

Při hodnocení roku 1000 se naopak kloním spíše ke skeptickým výkladům, které zdůrazňují faktický nedostatek konkrétních informací, nespojitost jednotlivých prvků systému a relativně malý zájem Oty III. o praktickou politiku na sever od Alp. Podobně rezervovaně se snažím vykládat životní příběh biskupa Vojtěcha, jenž v jednoznačně protipřemyslovsky líčené podobě zachycují především legendy, aniž bychom ovšem mohli jejich informace konfrontovat se zásadnějšími zprávami z dob Vojtěchova života.

Počátek jedenáctého století poté popisují spíše konzervativně, s příklonem k pozdějšímu datování přemyslovského dobytí Moravy. Ta je chápána především jako důležitá obchodní spojnice, kterou Boleslav Chrabrý kontroluje především ve snaze o udržení spojení mezi svými zeměmi a Podunajím. Spíše skepticky pak hledím na ve slovenské literatuře často prosazovanou tezi o obsazení a držbě „Slovenska“ Boleslavem na úkor arpádovské moci.

Následující oddíly práce jsou vedeny spíše v komparativním a strukturálně-problémovém duchu. Postupně se zaměřuji na zkoumání proměn politické moci, náboženství a zásadně též ekonomických vztahů v dané epoše na daném prostoru. Zásadní je pak pro mne vždy snaha vylíčit tyto jednotlivé aspekty vztahů ve vzájemném vlivu a srovnání.

V prvním oddílu části věnované politickým aspektům dějin dlouhého 10. století se snažím o přehledné a celostní postížení obrazu, který získáváme z pramenů popisujících politické poměry u Slovanů a Maďarů v dobách před vznikem křesťanské monarchie. Přes zlomkovitost těchto zpráv se mi daří dojít alespoň k dílčím závěrům týkajícím se politické moci před utvořením pozdějších říší 10. století. Především se snažím o sledování těch informací, které mohou popisovat průběh vzniku samotné instituce monarchické moci. Všechny sledované regiony, o nichž máme před vznikem křesťanských státních celků alespoň nějaké zprávy (piastovské Velkopolsko zde bohužel téměř úplně vypadává), vykazují zdánlivě podobný větší počet politických špiček. Přesto je nutné k těmto zprávám přistupovat obezřetně, protože mohou spíše popisovat vlastní představy autora pramene sídlícího mimo region o politické moci obecně jako takové a jejímu vztahu např. k náboženství sousedů (tj. automatické spojování pohanství s větším počtem knížat).

Poměrně zásadní se mi pak jeví kapitola, která se snaží stanovit hlavní faktor, který by bylo možno označit za hlavní předpoklad u všech dotčených případů vzniku monarchické státní moci. Snažím se místo původní neformální moci v rámci společenství (vznikajícího mytického oprávnění k vládě) nebo

christianizace zdůraznit spíše otázku pravděpodobné ekonomické moci nastupujících rodů, která byla daná jejich pozicí na mapě dobových obchodních tras. Korelace mezi tímto fenoménem, a především následné chování vládců, kteří se zdají aktivně sledovat ekonomické dráhy svého regionu, nabízí úvahu, že to byla právě faktická ekonomická síla, která ve skutečnosti dopomohla Přemyslovcům, Piastovcům a Arpádovcům k ovládnutí širších regionů a vytvoření skutečné monarchie. Jakkoliv tím nepopírám význam ostatních faktorů, považuji tento po mém soudu zásadní vliv dosud v literatuře za spíše přehlížený.

Při popisu vztahů těchto politických útvarů s franskou/otonskou říší se zaměřuji především na etnický rozměr politiky a snažím se umenšit občas v literatuře konstruovanou roli etnických bariér, které byly naopak viditelně často překračovány s ohledem na jiné – pragmatictější vlivy vstupující do politiky. Elity vznikajících politických útvarů se jeví jako multietnické na všech úrovních a v řadě souvislostí. Znovu se vracím k otázce quedlinburského sněmu, jenž v tomto budování vzájemných vztahů středoevropských politických celků po mém soudu hraje skutečně zásadní roli.

Další kapitolu věnuji otázce vnitřních vztahů na nově christianizovaných územích, jež se navenek jeví jako ovládané nově etablovanými dynastiemi. Při bližším pohledu se ovšem zdá, že moc a vláda těchto rodů nestála jednoznačně na pevné základně propojené s politickým životem běžného obyvatelstva, či chceme-li „kmene“. Na základě těchto pochybností modeluji alternativní pohled na situaci vznikajícího „státu“. Předpokládám pozvolné vznikání paralelní struktury, založené na osobní moci členů ekonomicky silných rodů, které mohly budovat mocenskou základnu nezávisle na politických institucích kmene a až postupně poté usilovat o kontrolu běžného obyvatelstva pomocí zákonů, výběru daní apod. Významným argumentem pro tuto tezi se jeví jen pomalu postupující christianizace, jež se v prvních dekádách mohla týkat jen elit, jež se rozhodly na tomto paralelně vznikajícím „státním projektu“ participovat. Za zlomové potom považuji až 11. století, kdy se skutečně pokusily etablované dynastie převzít faktickou kontrolu. Další argumenty poté přinesou následující kapitoly práce.

S touto vizí je totiž spojena i interpretace dobové krize, tedy fenoménu, jenž zastihl každý ze tří zmíněných vznikajících politických celků v podobném období na počátku 11. století. Při bližším pohledu totiž shledávám, že přinejmenším krize v přemyslovských Čechách se od ostatních dvou krizí výrazně odlišuje. Po mém soudu se jedná o doklad faktu, že příčina krize přemyslovské říše byla ve skutečnosti dána hlubokými proměnami především na ekonomické mapě střední Evropy, jak uvedeno výše. Ostatní dvě krize pak považuji spíše za způsobené reakcí na probíhající pokus o převzetí kmenových politických struktur ze strany rozbíhajících se státních projektů. Jen malou důvěru kladu v tradiční zdůvodnění krize zastavením expanze, která měla státní projekty extenzivně financovat. K důvodům této nedůvěry se ještě hodlám vrátit.

Poměrně krátce se pak věnuji otázce christianizace, jež představuje i tak samostatný oddíl práce. Jelikož toto téma bylo relativně nedávno zpracováno velmi přehledně rozsáhlým mezinárodním projektem a řadou navazující literatury, věnuji se především těm otázkám, které jsem v tomto díle¹ shledal jako málo zdůrazněné. Především dohledání společných bodů, které postihují předkřesťanské systémy ve střední Evropě. Tyto spojitosti se kupodivu nacházejí i mezi slovanským a maďarským pohanstvím. V rámci popisu christianizace pak zdůrazňuji především velký význam benediktinského řádu a táži se po úloze a kontinuitě „slovanského“ křesťanství, přicházejícího z Velké Moravy. Snažím se především dohledat mechanismy, které mohly umožnit jeho přetrvávání v prostředí vznikajícího

¹ BEREND, Nora (ed.), *Christianization and the Rise of Christian monarchy: Scandinavia, Central Europe and Rus' (c. 900-1200)*, Cambridge 2007.

přemyslovského státu. I pokud tyto mechanismy existovaly zde (a objektivní přežívání slovanského křesťanství tomu nasvědčuje), jen velmi málo si je lze představit v Uhrách či Polsku.

V následujícím posledním oddíle se snažím postihnout některé ekonomické faktory vstupující do vzniku státu a christianizace ve střední Evropě. V první řadě předkládám určitou úvahu, zda do vzniku státu nemohla být zapojena ještě další, málo viditelná elitní skupina, která na rozdíl od elity politické či náboženské disponovala čistě jen kapitálem ekonomické povahy. Ten byl ale značný a mohl jí zajistit důležitou úlohu v procesu vzniku státu. Stopou po existenci této elity pak mohou být nalézané bohaté poklady. Stejně jako ostatní dvě elitní skupiny vykazuje i tato třetí elita rysy etnické pestrosti a malé propojenosti s usdlým zemědělským obyvatelstvem.

Dále se snažím poskytnout teoretický obraz dobového „státního rozpočtu“. Především pátrám po možných zdrojích ekonomické síly panovníků epochy. V souladu s představou demonstrovanou výše se domnívám, že jednou z hlavních a v literatuře často opomíjených položek, které stály za vznikem a udržením politické moci knížat střední Evropy, byla kontrola nad elitní výměnou zboží. Poplatky, fakticky vzato „výpalné“ vybírané od obchodníků, a participace na tomto obchodě mohly ve skutečnosti přinést stabilní a vysoké příjmy. Jejich výhoda oproti daním uvaleným na běžné obyvatelstvo (o nichž nám navíc schází prameny a jejichž zavedení lze jen velmi těžko zdůvodnit) spočívala v povaze a vysoké ceně zboží, které mělo samo o sobě elitní charakter. Oproti předpokládané a mnou již zpochybněné kořistné expanzi by pak šlo o zdroj pravidelný, a tudíž jistě lákavější. Fenomén otrokářství, které bývá často uváděno jako možný zdroj příjmů pro vznikající státní celky spíše relativizuji. Ačkoliv nepopírám, že se mohlo jednat o zajímavé příjmy, byly by příliš nestabilní podobně jako jiné zisky navázané na vojenské úspěchy dobových vládců. Hojné rozprodávání osob jako zboží ovšem na druhou stranu naznačuje, že panovníci dané doby ještě neměli ambice (či sílu) na ovládaných územích působit jako organizátoři zemědělské výroby a vládci nad prostým obyvatelstvem. To pro ně představovalo zřejmě zdroj málo výnosný a těžko kontrolovatelný. Lidské síly byly tedy v regionu kapitalizovány jen svým prodejem. Výraznou změnu v tomto směru představovalo až 11. století, kdy naopak čteme o velkých přesunech obyvatelstva, jehož síly jsou poté místo prodeje využity při budování hospodářské základny na vlastním území vítězných vládců. Tento okamžik, spolu s objektivně sledovatelnou snahou o ovládnutí usdlé zemědělské populace pomocí zákonů a prvotní „správy“ lze pak skutečně označit jako dobu vzniku státu v celém regionu střední Evropy.

Poslední podkapitolu textu věnuji po mém soudu málo prozkoumanému vztahu christianizace s ekonomickým děním v daném regionu a období. Změnu náboženství analyzuji jako ekonomický fenomén. To může například lépe objasnit lákavost nového náboženství pro elity, které mohly tímto symbolickým gestem dávat najevo i svou majetkovou sílu. Náboženství pak popisují jako jev, který je jednak na ekonomických okolnostech závislý, jednak je sám mění. I zde věnuji krátkou úvahu problému otroctví, který je s otázkou nového náboženství propojen. Koriguji především obvyklé teze, že otroctví mohlo představovat pro křesťany morální problém. Zjevně se jednalo o specifickou kritiku případu, kdy by prodejem nevěřícím mohla být ohrožena křesťanská víra otroka (nevolníka). Jeho vlastnictví křesťanským pánem nepředstavovalo v žádném ohledu problém a sama církev pak může vystupovat jako „majitel“ těchto nevolníků. Prodej otroků nepřerušuje postupující christianizaci, ani vliv osoby sv. Vojtěcha, ale faktická proměna exploatace lidských zdrojů vládci v regionu.

Ve svém popisu situace se snažím o maximálně široký a kompromisní model, který spoléhá především na snahu propojit do funkčního celku ekonomické, náboženské a politické dění. Region v dané době procházel transformací, která se všech těchto tří stránek silně dotkla. Určující pro další vývoj byly elity, jež ze všech těchto tří zdrojů čerpaly podklady pro budování monarchické moci. Ta mohla nejprve fungovat paralelně se staršími politickými strukturami (jako svým způsobem nezávislý „státní projekt“),

aby se až postupně vládcové pokusili se střídavými, leč nakonec definitivními úspěchy kontrolu nad běžným obyvatelstvem převzít. Před vznikem státu je tedy možné uvažovat o jakési dvoukolejné politické situaci popisované v mé práci jako období křesťanských monarchických říší budovaných především na pevných ekonomických základech etnicky pestrá elitou, jež až sekundárně ovládla celý veřejný prostor. I přes tento zdánlivě s původními interpretacemi jen málo slučitelný model, jsem přesvědčen, že se v důsledku jedná jen o poodhalení dalšího, dosud poněkud opomíjeného aspektu budování politické moci. Stávající modely postavené na budování charismatické moci opřené o změnu náboženského systému beze zbytku přijímám a jen doplňuji další podstatný faktor vstupující do probíhajícího politicko-sociálního procesu, tedy faktor ekonomický. Řadu dosavadních tezí tedy plně akceptuji (jedná se venkonce pouze o různé – a dost možná vesměs správné – pohledy na tentýž problém), pouze se pokouším přesněji definovat míru, s níž tyto aspekty vstupují do světa budování politické moci ve střední Evropě dlouhého desátého století.

Akademická a pedagogická činnost studenta:

Na ústavu světových dějin Filozofické fakulty Univerzity Karlovy jsem v rámci doktorského studia působil jako lektor. Zpočátku jsem vedl jednotlivé lekce semináře pod dohledem školitele, posléze jsem samostatně vyučoval jeden semestr semináře, dvě specializační přednášky a opakovaně vedl výuku pro ERASMUS v angličtině a participoval na výuce některých dalších předmětů, včetně výuky pro univerzitu třetího věku. Od roku 2013 navíc organizuji exkurze tematicky zaměřené na starší dějiny.

V letech 2011–2014 jsem v rámci projektu podporovaného FF UK spolupracoval na přípravě databáze střeoevropských benediktinských klášterů (zpracovával jsem hesla týkající se uherských klášterů). Z databáze vycházející „Monasticon středověkých střeoevropských benediktinských klášterů“ je plánován jako součást kolektivní monografie, která je nyní v edičním plánu NLN.

V letech 2012–2016 jsem úspěšně řešil grantový projekt GAUK č. 527012 – Komentovaný překlad Widukindovy kroniky (viz publikace níže).

V říjnu 2017 jsem spoluorganizoval konferenci „Thiddag: intelektuál a říšský biskup“ na FF UK (<http://thiddag.ff.cuni.cz>). V současné době je v tisku sborník z konference, do nějž jsem přispěl studií a podílel se vedle ediční práce i na úvodním textu.

Bibliografie:

Odborný překlad:

Jakub Izdný, Kateřina Spurná (ed. et transl.), Widukind z Corvey Dějiny Sasů, Praha: Argo, 2016.

Články:

Jakub Izdný, Western Frankish Chroniclers' Accounts about the Bohemian and Central European History in the 10th and First Half of the 11th Century, Prague Papers on the History of International Relations 2017/1, s. 7-22.

Jakub Izdný, Nesmiřitelný nebo potřebný nepřítel? : obraz druhého náboženství v době christianizace střední Evropy, Historický obzor 25/11-12, 2014, s. 257-262.

Jakub Izdný, Ženy - misionářky raného středověku, Historický obzor 22/9-10, 2011, s. 203-207.

Databáze:

Databáze benediktinských klášterů [<https://www.libellus.cz>] pro Centrum mediévistických studií; projekt NAKI Kultura a umění benediktinského řádu ve střední Evropě 800-1300 (DF11P01OVV007) – uzávěrka v roce 2014. (hesla týkající se prostoru Uher)

Recenze:

Jarmila Bednaříková, Stěhování národů a sever Evropy, *Dějiny a současnost* 39/10, 2017, s. 49.

Petr Kubín (ed.), *Legenda o sv. Vintířovi*, *Studia mediaevalia Bohemica* 9/1, 2017, s. 111.

Jiří Sláma a kol., *Střední Čechy, kolébka národních patronů*, *Studia mediaevalia Bohemica* 9/1, 2017, s. 120-121.

Marzena Matla-Kozłowska, *Czechy*, *Studia mediaevalia Bohemica* 8/2, 2016, s. 326-327.

Miroslav Šmied, František Záruba (ed.), *Svatá Anežka Česká a velké ženy její doby*, *Studia mediaevalia Bohemica* 7/2, 2015, s. 354-355.

Gábor Klaniczay (ed.), *Saints of the christianization age of Central Europe (tenth-eleventh centuries); translated and annotated by Cristian Gașpar and Marina Miladinov; with an introductory essay by Ian Wood*, *Studia mediaevalia Bohemica* 6/2, 2014, s. 317-318.

Jiří Hanuš a kolektiv, *Christianizace českých zemí ve středoevropské perspektivě*, *Studia mediaevalia Bohemica* 6/1, 2014, s. 155-156.

Marek Matějka a kol. *Benediktini ve středověku & Marek Matějka u. Heidemarie Bachhofer (Hrsg.), Benediktiner*, *Studia mediaevalia Bohemica* 4/1, 2012, s. 145-146.

Příspěvky na konferencích:

Widukind of Corvey: A Saxon Witness of a Slavic Mission?, 13. duben 2018, konference Medieval Central Europe Research Network „Between Three Seas: Borders, Migrations, Connections“, Fakulta humanitních a společenských věd Univerzita Záhřeb, Záhřeb

Widukind, Thietmar, Thiddag: Spuren der Sachsenmission in Böhmen, 3. říjen 2017, konference „Thiddag: Intelektuál a říšský biskup: Říšská církev a střední Evropa“, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Praha

“*Divicie michi habundant*”: *The Economics of Christianisation of the Central Europe*, 1. duben 2016, konference Medieval Central Europe Research Network „Unity and diversity of medieval (Central) Europe“, Olomouc

Vliv misie Cyrila a Metoděje na vznikající středoevropské státy, 4. listopadu 2013, konference „Cyril a Metoděj jako didaktická inspirace pro 21. století“, Pedagogická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně, Ústí nad Labem

Economical aspects of the emergence of the early medieval Central-European state, 12. dubna 2012, XX ogólnopolski zjazd historyków studentów (konferencja studencko-doktorancka), Slezská univerzita, Katowice